

ULUSAL MESLEK STANDARDI

**METROBÜS ŞOFÖRÜ
(SEVİYE 3)**

REVİZYON NO: 01

REFERANS KODU / 13UMS0335-3

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ 6.12.2018 - 30617 (mükerrer)

Meslek:	METROBÜS ŞOFÖRÜ
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	13UMS0335-3
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü (İETT)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	24.07.2013 Tarih ve 2013/59 Sayılı Karar Rev.01: 30.05.2018 Tarih ve 2018/79 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	3/10/2013 - 28784 (Mükerrer) Rev.01: 6/12/2018 -30617 (mükerrer)
Revizyon No:	01

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye üç (3) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM BUTONU: Araç yol bilgisayarında bulunan acil durumlarda kullanılan sekme,

ACİL DURUM: Çevre kazaları ve iş kazaları gibi kontrolsüz olarak gerçekleşen durumları,

ARA DİNLENMELİ ÇALIŞMA: Pik saatlerde (yolcu sayısının en fazla olduğu saatlerde) çalıştıktan sonra gün içindeki bir sonraki pik saate kadar dinlenmeyi ve tekrar çalışmayı,

ARAÇ: Otobüsü,

AVANS: Planlanan dinlenme süresinden önce hareket noktasına gelinmesine,

BİLET SİSTEMİ: Elektronik kart, seyahat kartları ve diğer ücret toplama sistemlerini,

DEPAR: Şoförün kendisi için belirlenen güzergâhın dışında başka bir güzergâhta bir sefer yapmasını veya belirlenen güzergâhta durak atlamasını,

FİLO YÖNETİM (KOMUTA) MERKEZİ: Metrobüs hattını koordine eden ve tüm kriz iletişimini sağlayan merkezi,

GPS: Elektronik takip sistemlerinde kullanılan küresel konumlama sistemini,

HAREKET AMİRİ: Araçların sevk ve idaresini takip eden, denetleyen ve düzenleyen amiri,

HAT BAŞI: Sefere başlanan ilk durağı,

HAT SONU: Seferin tamamlandığı durağı,

HAT: İki nokta arasında kod numarası ile atanmış yol kesimini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İSTASYON (DURAK): Otobüslerin yolcu bindirme-indirme yaptığı yeri,

İŞ TEVZİİ: Servis, otobüs ve sürücü eşleşmesini yaparak, iş planının şoförlere dağıtılması işlemini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

MAHSUP: İzin gününde iznini daha sonra kullanmak şartı ile çalışmayı,

MAKAS: Sefer saatini beklemek için geçici park yapma işini,

METROBÜS: Zorunlu olmadıkça kendisine ayrılmış özel yolda çalışan, yüksek yolcu kapasiteli, lastik tekerlekli toplu taşıma sistemini (Bus Rapid Transit – BRT),

MUKABİL: Mahsup çalışılan günün yerine daha sonra izinli olunan günü,

ORER: Otobüslerin ana plan üzerinde günlük işleyiş düzenlerini ayrıntılı bir şekilde (hat, saat, yön, güzergâh) gösteren çizelgeyi,

OTO KÂĞIDI: Şoförün hangi aracı kullanacağını, kullanacağı araca ilişkin yapacağı kontrolleri gösteren listeyi ve hangi hatta çalışacağını gösteren görev kâğıdını,

PERON: Ana durağı, otobüslerin merkez durağını, hat başını – hat sonunu,

PLANTON: Hareket amirliğini,

REPO: Şoförün hafta tatili gününü,

RİNG: Bir servisin ya da otobüsün son durağında bekleme yapmadan geri dönmesini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gereken çalışmaları,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

ROTASYON: Şoför personelin aylık planlanan servislerde çalıştırılma sistemini,

RÖTAR: Varış yerine planlanan saatten geç gelmeyi, gecikme süresini,

SEFER ZAYI: Arıza, kaza, trafik, personel yokluğu ve benzeri nedenlerden dolayı gerçekleştirilemeyen seferleri,

SEFER: Aracın bir hat güzergâhı üzerinde kalkış noktasından varış noktasına gitmesini,

SERVİS: Aracın veya şoförün günlük planlanan çalışma sistemini,

TABELA: Hat kodu girilerek güzergâhı belirleyen dijital veya analog sistemi,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışmanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TESELLÜM: Servise hazır olan araçlarda arıza, hasar ve benzeri durum olması halinde bildirilen yeri veya araç garaja döndükten sonra teslim alınan yeri,

VALİDATÖR: Araçla ilgili elektronik veri toplama sistemini,

VARDİYA: Birbiri ardı sıra veya nöbetleşe çalışılan işleri,

YOLCU BİLGİLENDİRME SİSTEMİ: Görüntülü, yazılı veya sesli yolcu bilgilendirme araçlarını

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	5
2. MESLEK TANITIMI.....	6
2.1. Meslek Tanımı.....	6
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	6
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler.....	6
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuatlar	6
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	7
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	7
3. MESLEK PROFİLİ.....	8
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	8
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.1
3.3. Bilgi ve Beceriler	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.1
3.4. Tutum ve Davranışlar	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.2
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.3

1. GİRİŞ

Metrobüs Şoförü (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı, 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK'nın görevlendirdiği İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü (İETT) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Metrobüs Şoförü (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardının 01 no'lu revizyonu, İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü (İETT) tarafından yapılmış ve MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Metrobüs Şoförü (Seviye 3); İSG, çevre ve kalite gerekliliklerine uygun olarak; sürüş öncesi hazırlıkları yapan; bölünmüş (tahsisli, tercihli) ve ayrılmış yollarda işletmenin belirlemiş olduğu metrobüs araçlarını kullanarak sürüş seyir faaliyetlerini gerçekleştiren; trafik kural, işaret ve işaretçilerine uyarak yolculara güvenli ve rahat ulaşım hizmeti sunan; sürüş seyir sırasında oluşan arıza ve acil durumlarla ilgili görevleri yürüten ve mesleki gelişim çalışmalarına katılan kişidir. Metrobüs Şoförü (Seviye 3), görevini yerine getirirken işletme tarafından belirlenen kurallara riayet eder, hat ve zaman planlamasına ve hareket saatlerine uygun davranır. Kendi iş emniyetini sağlamak ve birlikte çalışılan diğer kişilerin emniyetinin sağlanmasına katkı sağlamak da sorumlulukları arasında yer alır.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 8331 (Otobüs ve tramvay sürücülere)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı

Ayrıca; iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk analizinin yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı

5393 sayılı Belediye Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı

Ayrıca, meslek ile ilgili yürürlükte olan diğer mevzuata uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Metrobüs Şoförü (Seviye 3), standartların izin verdiği her türlü coğrafi iklim şartlarında ve İş Kanununda belirtilen çalışma sürelerine uygun olarak çalışır. Kaza, darp, terör saldırısı, yangın, deprem, sel-su baskını gibi iş kazalarına maruz kalabilir. Çalışmalarını, hizmet verdiği yolcular, çalışma arkadaşları, komuta merkezi ve birim amirleri ile iletişim halinde yürütür.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Bu risklerin tamamen bertaraf edilmesi ve önlenmesi için işveren tarafından gerekli önlemler alınır. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda toplu koruma önlemlerine uygun olarak çalışır, eğer toplu koruma önlemleri uygulanıyorsa işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Metrobüs Şoförünün (Seviye 3), ilgili mevzuatla belirlenen sürücü belgesine sahip olması gerekmektedir.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre koruma ve kalite önlemlerini uygulamak (devamı var)	A.1	İş ortamında İSG önlemlerini uygulamak	A.1.1	Yapılan işe uygun iş elbiselerini ve kişisel koruyucu donanımı kullanır.
				A.1.2	İş sağlığı ve güvenliği koruma ve müdahale araçlarının uygun ve çalışır şekilde olduğunu kontrol eder.
				A.1.3	İş sağlığı ve güvenliği konusunda iş yerinde ve mevzuatla oluşturulmuş yönetmelik, prosedür ve talimatlarda belirlenen önlemleri uygular.
				A.1.4	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları yazılı ve/veya sözlü olarak ilgililere raporlar.
		A.2	Tehlike durumunda acil durum prosedürlerini uygulamak	A.2.1	Acil durumları araç yol bilgisayarında bulunan acil durum butonundan Filo Yönetim Merkezine bildirir.
				A.2.2	Acil durumda oto akü çıkış ana şalterini kapatır (Olay yerinin araç ile terk edilmesi gereken durumlar hariç).
				A.2.3	Acil durumlarda aracın dış güvenliğini sağlamak için reflektör kullanır.
				A.2.4	Acil durumlarda çıkış veya kaçış prosedürlerini uygular.
		A.3	İş süreçlerinde çevre koruma önlemlerini uygulamak (devamı var)	A.3.1	Sürüş öncesi, sonrası ve sürüş sırasında çevreyi korumaya yönelik önlemleri uygular.
				A.3.2	Tehlikeli ve zararlı atıkları verilen talimatlar doğrultusunda diğer malzemelerden ayırır.
				A.3.3	Yanıcı, parlayıcı ve insan sağlığına zararlı araç ve gerecin araca alınmamasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Kod	Adı	Kod
A	İSG, çevre koruma ve kalite önlemlerini uygulamak	A.3	İş süreçlerinde çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.3.4	Dökülme ve sızıntılara karşı gerekli önlemleri alır veya ilgili birimlere bildirir.
				A.3.5	Araçta kullanılan kaynakları tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanır.
				A.3.6	Araç, gereksiz yakıt tüketimini önleyecek şekilde kullanır.
		A.4	Kalite gerekliliklerini uygulamak	A.4.1	Gerçekleştirdiği işlerde belirlenmiş kalite gerekliliklerine uygun olarak çalışır.
				A.4.2	İş süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik görüş ve önerilerini amirine iletir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	İş planını uygulamak	B.1.1	İş programına ve iş emirlerine göre uygulama ve zaman planlaması yapar.
				B.1.2	İş planlamasına uygun olarak çalışmalarını gerçekleştirir.
		B.2	İş süreçlerinin kayıt ve raporlamasını yapmak	B.2.1	İş süreçlerinde prosedürlerine uygun kayıt tutar.
				B.2.2	İş süreçlerinde kullanacağı ekipman ve malzemelerin ön kontrollerini yapar.
				B.2.3	İş süreçlerinde ve kontrollerde belirlediği noksanlık ve olası sorunları rapor eder.
		B.3	Makine, donanım ve malzemeyi çalışmaya hazırlamak	B.3.1	Kullanılacak malzemeleri yapılacak çalışma ile ilgili işlem formu ve yöntemlerine uygun olarak hazırlar.
				B.3.2	Çalışma için gerekli araç, gereç ve ekipmanı çalışmaya hazır hale getirir.
				B.3.3	Belirlenen işleme göre araç, gereç ve ekipmanı kullanır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Sürüş öncesi işlemlerini gerçekleştirmek (devamı var)	C.1	Sefer öncesi hazırlıkları yapmak	C.1.1	İş yerinin belirlediği kurallara göre kişisel hazırlıklarını yapar.
				C.1.2	İş tevzii listelerinden işi ile ilgili bilgileri alır.
				C.1.3	Araca ait ruhsat, sigorta poliçesi ve benzeri evrakları kontrol eder.
				C.1.4	Aracın çalışmaya hazır halde olduğunu kontrol eder.
				C.1.5	Hattı gözlemleyerek olumsuz durumlar ile ilgili amirine bilgi verir.
		C.2	Aracın dışının fiziksel kontrolünü yapmak	C.2.1	Aracın dış temizliğini gözle kontrol eder.
				C.2.2	Araçta hasar olup olmadığını kontrol eder.
				C.2.3	Cam, kaporta, silecek ve benzeri birimlerin sağlamlığını gözle kontrol eder.
				C.2.4	Aracın lastiklerini gözle, gerekirse dokunarak kontrol eder.
				C.2.5	Varsa araç dışı reklamı gözle kontrol eder.
				C.2.6	Dönüş ışıkları (sinyal), park ve fren lambalarının kontrollerini yapar.
				C.2.7	Araçtan inerek yağ, su ve benzeri maddelerin sızdırmazlık kontrolünü yapar.
				C.2.8	Dijital tabelayı gözle kontrol eder.
				C.2.9	Aracın dışında tespit ettiği uygunsuzlukları ilgili birime bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Sürüş öncesi işlemlerini gerçekleştirmek (devamı var)	C.3	Aracın içinin fiziksel kontrollerini yapmak	C.3.1	Aracın iç temizliğini gözle kontrol eder.
				C.3.2	Araçtaki afişlerin güncelliğini gözle kontrol eder.
				C.3.3	Sürücü, yolcu koltuklarını ve tutacakları gözle ve elle kontrol eder.
				C.3.4	Yangın söndürme cihazı, yangın battaniyesi, ilk yardım çantası, reflektif yelegeği ve işaretleme reflektörünü gözle kontrol eder.
				C.3.5	Kontroller sonucu bulunduğu uygunsuzlukları ilgili birime bildirir.
		C.4	Aracı harekete hazır hale getirmek	C.4.1	Motoru çalıştırır.
				C.4.2	Basınçlı hava sistemindeki basıncın normal seviyeye ulaşmasına kadar rölantide belirli bir süre bekler.
				C.4.3	Herhangi bir olumsuzluk durumunda ilgili birimlere bilgi vererek servise hazır diğer aracı alır.
		C.5	Aracın mekanik ve elektronik göstergelerini kontrol etmek (devamı var)	C.5.1	Validatör, yolcu bilgilendirme sistemi ve tabelaları gözle kontrol eder.
				C.5.2	Silecekleri ve su fiskiyelerini çalıştırarak kontrol eder.
				C.5.3	Yağ basıncının belirlenen değerden düşük olup olmadığını ikaz lambasına bakarak kontrol eder.
				C.5.4	Hararetin belirlenen değer üstünde olup olmadığını ikaz lambasına bakarak kontrol eder.
				C.5.5	Kilometre sayacı ve benzeri anlık göstergelerin çalışıp çalışmadığını gözle kontrol eder.
				C.5.6	Devir saatinin belirlenen rölanti devrinin altında/üstünde çalışıp çalışmadığını gözle kontrol eder.
				C.5.7	Yakıt miktarının yeterli olup olmadığını yakıt göstergesinden kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Sürüş öncesi işlemlerini gerçekleştirmek	C.5	Aracın mekanik ve elektronik göstergelerini kontrol etmek	C.5.8	Hava basıncının belirlenen değerden az olup olmadığını hava basınç göstergesinden kontrol eder.
				C.5.9	Dönüş ışıkları (sinyal) /acil uyarı ışıklarının çalışıp çalışmadığını sinyal/acil uyarı ışık göstergesinden gözle kontrol eder.
				C.5.10	İç aydınlatmaları çalıştırarak gözle kontrol eder.
				C.5.11	İlk çalıştırmada motor yağ basınç göstergesini gözle kontrol eder.
				C.5.12	İlk çalıştırmada akü şarj göstergesini gözle kontrol eder.
				C.5.13	Yolcu inecek ikaz lambalarının (duracak) çalışıp çalışmadığını kontrol eder.
				C.5.14	Yolcu iniş/biniş kapılarının açık olduğunu gösteren ikaz lambalarına bakarak kontrolünü yapar.
				C.5.15	Acil çıkış çekiçlerinin gözle kontrolünü yaparak hazır bulunması sağlar.
				C.5.16	Isıtma soğutma ve havalandırma sistemlerinin, göstergelerinin çalışırılık durumunu ilgili aksamları çalıştırarak kontrol eder.
		C.5.17	Aracın mekanik ve elektronik göstergeleri ile ilgili tespit ettiği uygunsuzlukları ilgili birime bildirir.		
		C.6	Aracın ilk hareketinde son kontrolleri yapmak	C.6.1	Araç hareket etmeden validatöre personel kimliğini okutarak hat tanımlamasını yapar.
				C.6.2	Tabela bilgilerini aracın dijital tabelasına girer.
				C.6.3	Hareket halinde frenleme yaparak fren sistemlerini kontrol eder.
				C.6.4	Hat başına/perona varış-kalkış saatlerine göre hareket eder.
				C.6.5	Programlanan sürüşe başlamadan önce oto çıkış kilometresini kayıt altına alır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Sürüş seyir işlemlerini gerçekleştirmek (devamı var)	D.1	Hat başı yolcu bindirmede gerekli kontrolleri yapmak	D.1.1	Hat başına aracı getirerek emniyetli şekilde durur.
				D.1.2	Yolcuların binmesi için kapıları açık hale getirir.
				D.1.3	İstasyonlarda ücret toplama sistemlerinin aktif olmadığı zamanlarda araç içerisindeki validatör cihazı aracılığı ile ücret toplama işlemini denetler.
		D.2	Sürüş esnasında göstergeleri takip etmek	D.2.1	Fren, şarj, hararet, yağ basıncı, hava basınç ve tüm ikaz lambalarını takip eder.
				D.2.2	Hız limitlerine uyacak şekilde hız göstergelerini takip eder.
				D.2.3	Filo Yönetim Merkezinden gelen mesajlara uygun hareket eder.
				D.2.4	Sürüş esnasında ısıtma ve soğutma sistemlerini kontrol ederek ihtiyaç dâhilinde değiştirir.
		D.3	Trafik kurallarına uyararak güvenli ve emniyetli sürüş gerçekleştirmek	D.3.1	Orer'e uygun olarak aracını hareket ettirir.
				D.3.2	Görüş ve hava şartlarına bağlı olarak farları yakar.
				D.3.3	Trafik işaret ve işaretçilerine uygun sürüş gerçekleştirir.
				D.3.4	Sefer esnasında altyapıda oluşan herhangi bir olumsuzluğu ilgili yetkiliyi bildirerek kontrollü geçiş yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Sürüş seyir işlemlerini gerçekleştirmek (devamı var)	D.4	Otomatik kapılara kumanda etmek	D.4.1	Araç durağa (istasyona) nizami yanaşıp tamamen durduğunda kapıları açar.
				D.4.2	Kapıların açılmasını göstergeden kontrol eder.
				D.4.3	Yolcu iniş-binişinden sonra kapıları kapatır.
				D.4.4	Kapı açık ışıklı ikazını kontrol ederek varsa kamera kontrolü yapar.
		D.5	İstasyonlarda yolcu indirme bindirme kurallarına uymak	D.5.1	Güzergahındaki istasyonlara uğrayarak yolcu inişini ve binişini sağlar.
				D.5.2	Yolcuların inmesi için açılacak kapıları ikaz düğmelerinden kontrol eder.
				D.5.3	Hareket halindeyken yolcu güvenliğine dikkat eder.
				D.5.4	Ücret toplama sistemlerinin aktif olmadığı yerlerde araca binen yolcuların seyahat kartlarını kontrol eder.
				D.5.5	İstasyonlara engellilerin iniş-binişine uygun şekilde yanaşma yapar.
		D.6	Sefer sonu/hat sonu kontrolleri yapmak	D.6.1	Sefer sonunda aracın içini kontrol eder.
				D.6.2	Araçta unutulmuş eşyaları kayıp eşya bürosuna veya hat başı amirine teslim ederek kayıt altına alınmasını sağlar.
				D.6.3	Aracını emniyet kurallarına uyarak geçici olarak park eder.
				D.6.4	Her sefer sonunda aracın iç ve dış fiziki kontrollerini yapar.
				D.6.5	Aracın enerji akımını keserek ve gerekli emniyet tedbirlerini alarak aracı terk eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Sürüş seyir işlemlerini gerçekleştirmek	D.7	Sürüş sonrası kontrolleri yapmak	D.7.1	Garaja girmeden aracın, cam, ısıtma/soğutma, iç aydınlatma sistemlerini kontrol ederek kapatır.
				D.7.2	Sürüş esnasında tespit edilen arızalar ve hasarları kayıt altına alır.
				D.7.3	Araçlarda üçüncü kişilerden kaynaklı hasarlarda gerekli bilgilendirmeyi yapar.
				D.7.4	Aracı işyeri kurallarına uygun olarak park alanına teslim eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Sürüş seyir sırasında oluşan arıza ve acil durumlarda ilgili görevleri yürütmek	E.1	Arıza durumunda ilgili bildirimleri yapmak	E.1.1	Arıza durumunda aracı emniyet tedbirlerini alarak durdurur.
				E.1.2	İlgililere arıza yeri, istikameti ve benzeri konusunda ayrıntılı bir şekilde bilgilendirme yapar.
				E.1.3	Yolcuların emniyetli ve güvenli bir şekilde başka bir araca geçmesine yardımcı olur.
				E.1.4	Aracın hareket edemez olduğu durumlarda kontrollü bir şekilde diğer araçlara tek yönlü geçiş sağlar.
		E.2	Kaza durumunda ilgili bildirimleri yapmak	E.2.1	Kaza durumunda motoru durdurduktan sonra aracı güvenli bir konumda bırakarak yol emniyetini alır.
				E.2.2	Yaralamalı/ölümlü kazalarda gerekli tedbirleri alarak ilgilileri bilgilendirir.
				E.2.3	Maddi hasarlı kazalarda yolcu tahliyesinden sonra gerekli hasar tespit işlemlerini yaptırarak talimatlara uygun işlemleri gerçekleştirir.
		E.3	Acil ve olağanüstü durumlarda ilgili bildirimleri yapmak	E.3.1	Terör olayları, toplu gösteriler gibi şüpheli durumlarda aracı durdurarak yetkilileri bilgilendirir.
				E.3.2	Yolcunun rahatsızlandığı durumda işletme talimatlarına göre ilgili bildirimleri yapar.
				E.3.3	Araçta yangın meydana geldiğinde işletme talimatlarına göre ilgili bildirimleri yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Mesleki gelişim çalışmalarına katılmak	F.1	Kişisel mesleki gelişimini sağlamak	F.1.1	Mesleği ile ilgili eğitimlere katılım sağlar.
				F.1.2	Mesleği ile ilgili gelişmeleri takip ederek mesleki bilgisini günceller.
				F.1.3	Bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Acil durum cam kıracağı
2. Araç yol bilgisayarı
3. Elektronik veya manyetik kart cihazı
4. GPS cihazı
5. İdari iş elbisesi
6. İdari kimlik kartı
7. İletişim araçları
8. İlk yardım çantası
9. Otobüs
10. Reflektör
11. Reflektif yelek
12. Metrobüs şoför çalışma talimatı
13. Takoz
14. Validatör
15. Yangın battaniyesi
16. Yangın tüpü

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil ve olağanüstü durumlarda yapılacaklara dair bilgi ve beceri
2. Algı/muhakeme becerisi
3. Araç bilgisayarı kullanım becerisi
4. Araç gereç ekipman bilgisi
5. Araç içi ve dışı fiziksel kontrollerle ilgili bilgi ve beceri
6. Araç kullanım becerisi
7. Arıza durumunda yapılacaklara dair bilgi ve beceri
8. Basit ilkyardım bilgisi
9. Çevresel görüş becerisi
10. Ekonomik araç kullanma bilgi ve becerisi
11. El ayak koordinasyon becerisi
12. El becerisi
13. Ergonomi bilgisi
14. GPS cihazı kullanım bilgi ve becerisi
15. Güvenli ve emniyetli sürüş becerisi
16. Hız mesafe tahmin becerisi
17. İleri sürüş teknikleri becerisi
18. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
19. İşyeri çalışma prosedür ve talimatları bilgisi
20. Kaza durumunda yapılacaklara dair bilgi ve beceri
21. Kriz yönetimi bilgisi
22. Mekanik ve elektronik göstergeler bilgisi
23. Mekanik ve elektronik göstergeler kontrol becerisi
24. Mesleğe ilişkin yasal mevzuat bilgisi

25. Mesleki terim bilgisi
26. Mobil uygulamalar kullanım becerisi
27. Organizasyon ve ekip içinde çalışma becerisi
28. Seçici dikkat becerisi
29. Sefer sonu/hat sonu kontrolleri bilgisi
30. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
31. Stresle başa çıkma ve stres yönetimi bilgisi
32. Sürüş göstergeleri bilgisi ve takip becerisi
33. Sürüş sonrası kontroller bilgisi
34. Trafik bilgisi
35. Uzun süreli dikkat becerisi
36. Yangına müdahale teknikleri ve yangın söndürücülerinin kullanımını bilgisi
37. Yolcu indirme ve bindirme kurallarına dair bilgi
38. Yolcu ve çevre güvenliği bilgisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Amirlerine doğru ve zamanında bilgi aktarmak
3. Bilgi ve tecrübesi dâhilinde karar vermek
4. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
5. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
6. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
7. İşlemler sırasında oluşabilecek değişiklikler konusunda duyarlı olmak
8. İşletme kaynaklarının kullanımı ve geri kazanım konusunda duyarlı olmak
9. İş yeri hiyerarşi ilişkisine uygun hareket etmek
10. Kendisinin ve diğer kişilerin güvenliğini gözetmek
11. Mesleki gelişim için araştırmaya istekli olmak
12. Planlı ve düzenli çalışmak
13. Risk faktörleri konusunda duyarlı olmak
14. Sorumluluklarını zamanında yerine getirmek
15. Talimat ve kılavuzlara harfiyen uymak
16. Tehlike durumlarında ilgilileri zamanında bilgilendirmek
17. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek
18. Vardiya değişimlerinde etkili, açık ve doğru şekilde bilgi paylaşmak
19. Yetkisinde olmayan kusurlar hakkında ilgilileri bilgilendirmek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Metrobüs Şoförü (Seviye 3) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama/Güncelleme Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan /Güncelleyen Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Dr. Nihat KARAINCI - Eğitim Müdürü, İETT

Önder ÖZMEN – Bilgisayar İşletmeni, İETT

Ali Can KESMEN – İstatistikçi, İETT

Erkan ALTINTAŞ – Bilgisayar İşletmeni, İETT

Muzaffer YAVUZ – Endüstri Mühendisi, İETT

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Tuncay İSKENDEROĞLU – İşletme Amiri, İETT

Yakup BIYIK – Hareket Amiri, İETT

Mehmet KARABÜBER – Şoför, İşletme Amir Vekili, İETT

İlhami KONYA – Metrobüs Şoförü, İETT

Ömer BOZİK - Metrobüs Şoförü, İETT

Uğur ÖZÇİFTÇİ - Metrobüs Şoförü, İETT

Kadri ÇALIŞKAN - Metrobüs Şoförü, İETT

Mazlum ÖZDEMİR - Metrobüs Şoförü, İETT

Ayhan ALTINKAYA - Metrobüs Şoförü, İETT

Mehmet KABARAN - Metrobüs Şoförü, İETT

3. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)

MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

Devlet Personel Başkanlığı

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)

Hak-İş Konfederasyonu

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)

Ankara Sanayi Odası (ASO)

Ankara Ticaret Odası (ATO)

İstanbul Ticaret Odası (İTO)

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)

Türkiye Elektrikli Vinç İmalatçıları Derneği (TEVİD)

Tüketici Hakları Derneği (THD)

Tüketici Yararına Araştırma Derneği (TÜYADER)

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü

Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu (TŞOF)

Otomotiv Sanayi Derneği (OSD)

Tüm Belediye ve Genel Hizmet İşçileri Sendikası (HİZMET-İŞ)

Mercedes-Benz Türk A.Ş.

Taşıt Araçları Yan Sanayicileri Derneği (TAYSAD)

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Mustafa KARAŞAHİN,	Başkan (Yüksek Öğretim Kurulu)
Şeyhamit Ünal SARIBAŞ,	Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı)
Yusuf GÖÇMEN,	Üye (Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Edip TÜRKAY,	Üye (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı)
Erhan KÖKSAL,	Üye (Ticaret Bakanlığı)
Bülent SÜLOĞLU,	Üye (Ulaştırma, Altyapı Bakanlığı)
Ahmet KARADERİLİ,	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Nuran SENAR,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Mehmet KILIÇ,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Öznur YILMAZ,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Dilek TORUN ALACA,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Yaprak AKÇAY ZİLELİ,	Daire Başkanı, Mesleki Yeterlilik Kurumu
Gökhan YÜCEER,	Uzman Yardımcısı, Mesleki Yeterlilik Kurumu

5. MYK Yönetim Kurulu

Adem CEYLAN	Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Temsilcisi, Başkan
Prof. Dr. Muzaffer ELMAS	Yükseköğretim Kurulu Temsilcisi, Başkan Vekili
Doç. Dr. Mustafa Hilmi ÇOLAKOĞLU	Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi, Üye
Bendevi PALANDÖKEN	Meslek Kuruluşları Temsilcisi, Üye
Dr. Osman YILDIZ	İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi, Üye
Celal KOLOĞLU	İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi, Üye